

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr., a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplace Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se inapoiază

Numeri singuratici a 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria »Tipografeii«, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat »la loterie«

Datorința inteligenței.

I.

(m). Zilele acestia ne-a venit o știre înveselitoare dela Orăștie. Se înființează Reuniune într-o activitate o nouă »Reuniune agronomică«, a doua Reuniune de felul acesta la România din Ungaria și Transilvania.

Dar' pe cât de mare bucurie ne-a cauzat această știre, pe atât de mare ne este și durerea, ce o simțim, considerând o altă împrejurare, ce ni-se impune. E vorba adevărat, că noi Românii de aici, un popor de aproape 3 milioane de suflete, am ajuns să vedem înființată abia a doua Reuniune agronomică. Prima este cea din Sibiu, ear' a doua se înființează abia la 10 ani dela întemeierea celei dintâi.

Această împrejurare trebuie să ne pună pe gânduri întristătoare, dar' totodată și serioase. Ea ne arată că în privința Reuniunilor agronomice am rămas îndărăt, am neglijat mult, ear' intervalul de 10 ani este prea încet, căci dacă tot la un astfel de interval vom înființa câte o reuniune, va trece un secol până să avem atâtea, câte cel puțin ar trebui să avem azi.

În cele atinse aci se află critica trecutului, dar' se arată și direcția pentru viitor. Și pe noi aceasta din urmă trebuie să ne preocupe cu deosebită atenție. Nu s'a făcut în trecut, vedem, dar' trebuie să ne dăm seama, ce avem să facem în viitor, ca să coregem neglijențele trecutului. Să cercetăm deci cum stăm nu numai pe terenul de agricultură, ci și pe cel industrial și comercial.

La noi agricultura rațională, industria și comerțul sunt lucruri noue și puțin împământite. Poporul nostru țeran, ca în general țerănimea de ori-unde e conservativ și de aceea la noi lucrurile noue prind rădăcini cu greu. Inovațiile numai atunci își fac calea, când țeranul nostru s'a convins din exemple văzute și pipăite, că ele sunt bune și îi sunt de folos. În acest caz el primește lucrul nou și se folosește de el.

Astfel din cele trei ramuri economice putem să zicem, că comerțul a prins și prinde mai iute rădăcini la noi. Înțelegem comerțul mic, ce se face la țară. În vre-o două decenii din urmă s'au deschis o mulțime de boldițe românești pe sate și continuă a se deschide, pe când mai înainte boltași români nu se pomeneau. Românul dela sate a văzut, că Jidanului îi merge bine cu dugheana lui și s'a întrebat, că pentru ce să nu facă și el treaba aceasta, care îi aduce câștig sigur? A cercat, și în cele mai multe cazuri a reușit. Ici-colea a mai avut și exemple din neamul său, boltași veniți pe sate din mărginime, cari au contribuit mult ca comerțul național să se lățească prin popor.

Cu industria sau mai bine zis, cu meseriile stăm ceva mai rău. S'au făcut și pe acest teren progrese, avem meseriași la orașe și ici-colea și pe sate, dar' progresul se face încet. De 3—4 decenii se lucră, ca să ne creăm o clasă de meseriași, se dau stipendii și ajutoare, cu un cuvânt se fac jertfe și totuși progresul e mic. Causa este, că avem o aversiune neînțeleasă față de meserii. Țeranul nu-și dă bucurii băiatul la măiestrie, ca să nu-l înstrăineze din sat, dacă nu-l poate face »domn«; inteligența dela orașe și chiar și cea dela țară, preoți, învățători, notari etc. li-e oare-cum rușine să aibă un băiat la meserie sau la boltă. Mai bine să rămână băieții la plug sau să se facă scriitorăși ca vai de ei, ori chiar semi-docii, decât meseriași sau boltași, cu câștig bunșor, cu vază între semenii sei și independenți.

Este chemarea inteligenței noastre a combate astfel de idei și a da înșăși exemplu poporului, crescându-și

unii din băieți ca meseriași și comercianți. Îi pare inteligenței noastre dejositor acest lucru? N'are decât să privească cum stau lucrurile în privința aceasta la alte popoare și se va convinge de contrariu. Între altele să amintim aristocrația engleză. Mulți băieți din familiile aristocratice, mai cu seamă în acele țări unde sunt mai mulți copii, unii se fac comercianți, deschizând negustorii în City din Londra și cu toate aceste ei sunt tot așa de bine primiți și considerați în societate, ca ceilalți frați, cari sunt în serviciul statului sau al armatei.

Sau să privim la noi acasă la Sași, unde se petrec lucrurile analog.

Pentru-ce nu se poate face astfel și la noi? Pentru-ce numai noi trebuie să ținem la prejudeții ruginite și astfel să ne stânjenim noi înșine în progres?

Inteligența și țeranul, cari au băieți mai mulți, ar trebui negreșiți să-și crească unul sau doi din ei de comercianți sau meseriași, ceea-ce este un lucru folositor înșii băieților, familiei și nației. În chipul acesta am stăpâni în curând meseriile și negoțul și n'ar trebui să vedem, cum pământul, moșia părintească se parcelează, nefiind îndestulătoare pentru susținerea noii succezențe.

Inteligența trebuie să se ocupe serios cu aceste împrejurări, să se desbrace de prejudeții și să taie o nouă cale, conducând pe ea poporul la terene practice, cum e comerțul și industria. Totă ea trebuie să împământenească și agricultura rațională, despre care vom vorbi în articolul următor.

Sibiu, 31 Oct. n.

Delegațiunile. Referitor la alegerea delegațiilor din partea parlamentului austriac, se mai scrie, că Monarhul nu a telegrafat de-adreptul deputatului Javorski, președintele comitetului executiv al „dreptei“, ci prim-ministrului Clary. Telegrama era de următorul cuprins:

„**Rog a spune dlui Javorski că aș dorî mult ca alegerea delegațiilor să se facă înainte de vacanțe și că n'a atins neplăcut stirea despre intențiunea de a fi amintită alegerea.**“

Contele Clary s'a pus imediat în înțelegere cu Javorski, acesta a convocat comitetul executiv al „dreptei“ și celelalte s'au făcut așa cum le-am comunicat ieri.

Votarea pe comune. Ideea votării pe comune la alegerile dietale prinde teren. »Pesti Hirap« tratează chestia la primul loc, în unul din numerele mai recente, făcând propagandă pentru sistemul englez (au patrioții mândria de a imita întru toate pe Englezi) în înțelesul căruia, în comunele cu cel puțin 100 alegători, votarea se face la comună, ear' unde sunt mai puțini alegători, se formează un cerc de votare, din mai multe comune, așa însă, ca nici un alegător să nu facă un drum mai lung până la locul de votare decât de trei kilometri.

Din parlament. În ședința de ieri a dietei maghiare, ministrul de finanțe a cerut indemnizare pe cele dintâi patru luni ale anului ce vine. Deputatul Barabás a adresat apoi o interpelare urgentă ministrului-președinte în chestia lui „Jelen“, întrebându-l pe Széll: Dacă e adevărat că ministrul de războiu a dat ordin, ca la controlle militare rezerviștii să răspundă nemfeste, cu „hier“ și nici-decum în altă limbă, și dacă e adevărat, că cei-ce răspund ungurește, cu „Jelen“ sunt insultați și închizi? Ear' dacă lucrurile sunt adevărate, ce are ministrul-președinte de cuget să întreprindă

ca să se spele această ofensă, adusă limbei maghiare și pe viitor să poată fi întrebuințată și limba maghiară, pe lângă limba oficială a armatei? Interpelarea va fi comunicată prim-ministrului, care va răspunde când îi va da mâna. Căci nu 'i-a dat mâna să răspundă imediat, ceea-ce înseamnă, că știrile răspândite din partea »patrioticilor«, că ordinul ministrului de războiu ar fi fost revocat, — nu sunt decât pure invențiuni. Dacă ar fi așa, n'ar fi întârziat șeful guvernului maghiar să se laude cu »noua« isbândă.

„**Aici.** Se scrie din Sebeșul-săsesc, că la controla militară ținută acolo în una din zilele trecute, patru rezerviști și-au permis luxul să răspundă cu românescul »aici« în loc de reglementarul »hier« — pentru-ce au fost băgați la închisoare pe câte două zile fiecare din ei. Natural că patrioticele vor zice că e bine așa; pentru-că excepțiune se poate face numai cu filii »nației«, singură alcătuitoare de stat și singură stăpână pe această țară.

Latinitatea noastră.

— Din »Liga Română«. —

La Roma a fost ridicată, de către Italiani, în slavă descendența noastră din poporul roman; s'au organizat ceremonii și sărbări întru preamărirea lui Traian și a Românilor; s'au făcut manifestațiuni de simpatie pentru noi — ear' noi?

Am celii și noi, căci n'aveam încă dela Roma și pe acum sărbătorii. Mulți își vor închipui, în gândul lor, »toate manifestațiile astea sunt mofaturi!«

Am rămas răci și nepăsători în tot timpul acesta, ca-și-când nu despre noi ar fi fost vorba în cetatea eternă!

Deh, mulți dintre noi sânt ajunși la ultima expresie a blasfemiei și nu pot pricepe însemnătatea sărbărilor romane. Mulți alții earăși nu au destulă cultură clasică spre a pute simți un fior de mândrie când lumea apuseană ne recunoaște în chip atât de simpatie latinitatea noastră.

Dar' de sigur, mulți, foarte mulți Români ce mîntea întreagă și cu inima sănătoasă, Români adevărați, vor fi avut momente de înălțare sufletească, auzind despre evlavioasa ceremonie dela Roma.

De-aproape două mii de ani sîntem aduși și așezați pe aceste mînoase exemple, pe acești falnici munți. Câte evenimente, câte drame s'au petrecut de atunci și până astăzi în Dacia lui Traian! Prin câte vicisitudini n'am trecut noi, cu câte neamuri nu ne-am războit, cât amar n'am îndurat și existăm încă, mai puternici și mai plini de energie decât ori-când!

În tot acest atât de lung interval, nici-odată Români n'au fost în mod reprezentativ la Roma spre a aduce un prinos de recunoștință marelui împărat, care sădise aici sîmînța naționalității noastre. Ba au fost timpuri, când chiar cunoștința originii noastre se părea ștersă din mințile noastre, timpuri când trăiam o viață vegetativă în adînc întunec intelectual.

Abia acum, după optsprezece veacuri ne-a fost dat, ca o delegațiune a întreg neamului românesc să meargă la Roma, să depună o cunună pe columna de biruință a lui Traian, și să-l sărbătorească în fața lumii adunate ca pe părintele poporului nostru.

Fie, ce această sărbare și manifestațiile ce s'au produs cu prilejul ei, să întărească în noi toți mîndria latinității noastre și credința în valoarea noastră.

Romanus.

Armoniele politice.

Poca favilla gran fiamma seconda
Forse dietro a me con miglior voci
Si preghera perche cirra risponda.

Dante-Paradiso, C. I-o.

Putem-vom oare vorbi despre o temă atât de gravă și înaltă, fără de a murdări prin îndrăzneala condeiului nostru durificat prin fasoanele poreclite »considerații de stat«, »oportunitate« și »constituționalism«, la ale căror umbră se comit zilnic călcări de drepturi omenești sinistre?!

Noi cari am pus urechea noastră acolo unde palpită febril și în dureri inima unui popor cu un viitor frumos, cari simțim cu toți Români, cari împărtășim durerile sale, unicul moment consolator în aceste timpuri urgisite, l'am găsit meditând asupra chestiei supreme a timpului, — asupra acestei teme.

De mult e supusă aprecierii Europei însemnătatea emancipării poporului nostru de origine latină, reslățit peste teritorul compact al imperiului roman oriental desființat de Osmanli în anul 1425.

Triste lucruri zilnic ne amintesc că dominațiunea romană nu a fost înlocuită cu demnitate de năvalnicii semilunii, cari au zdrobit tot ce a creat cultura romană afară de suvenirea viuă a puterii civilizatoare romane conservată exclusiv de Români de azi.

Dar' momente mai superioare supun reflexiunii tuturor întrebarea, că Carol-cel-Mare se poate privi dintr'un punct de vedere special analogic ca reînființator al imperiului roman apusean? Oare notoriul Carol cel Mare nu reprezintă de un Carol-cel-Mare al secolului ce vine?!

Incongruența sau congruența fenomenelor istorice cu viața spirituală dovedesc tendința spre armonii politice. Prin ele se lămurește adevărul, că politica înaltă are postulate etice. În funcțiunea progresivă a spiritului cearcă omul ca ființă spirituală armoniile supreme, prin urmare cele politice.

Studiul raporturilor mari politice, intuițiunea comprehensivă a vieții monumentale naționale, acel punct de vedere istoric pe care numai o inimă frumoasă și un spirit de ideală limpezime-l poate atinge, sînt condițiile sentimentului acestor armonii.

Aici trebuie să facem observarea că fondul etic politic este abnegațiunea, care la popoare subjugate transpiră din toate acțiunile lor politice; abnegațiunea este fondul etic și solid, pentru-că din abnegațiune se nasc toate ideile bune, în primul plan ideea solidarității omenești, cea mai înaltă armonie politică.

Este oare putere educativă mai mare decât acolo, unde toate sentimentele particulare amuțesc la vocea sonoră a unui singur sentiment curat, la sentimentul gloriei naționale încunjurate de armonii superioare politice.

Sentimentul cel mai reflexiv este această abnegațiune politică.

Când această abnegațiune se preface în bucurie spirituală și când se afirmă de atare la un popor este un dar ceros, este pentru popor destinațiunea sa.

Acest spirit este părintele armoniilor politice.

Acest spirit creează concepțiunile despre o viață mai omenească, mai superioară, ce este strategul neînvinș. El ne spune, că un sistem general pentru a contracara exigențele politice este trunchiul armoniei politice interne naționale; el ne spune cănd poporul crește viguros și când e bolnăvicios, — el ne va da semnalul când fermentația spiritului public românesc va pretinde ramificările arborelui național.

El ne va spune, că atins odată maximul acestei fermentații e timpul oportun a aprecia profund elementele, cari trebuiesc picurate în valurile agi-

tate ale conștiinței publice române, pentru-ca viața națională se correspundă perfect cu tendințele universale românești; căci el — spiritul arzător formează fondul acel cristalisator, care pîntrunde cu efect în părțile slăbite, ear' în membrele vii vibrează cu forță de acțiune. El ne instruează cu delicatețe estetică, că coroana acelu trunchiu este sistemul forțelor naționale, direcs cu prevederea tuturor eventualităților. Fără a cunoaște stavilă se impune în sistemul acesta forța nelimitată, care descinde peste toată națiunea din educațiunea națională română, leagănul determinațiunilor mature.

Nu simțim lipsa a face discursuri întregi asupra acestor armonii puse în relief numai pentru a satisfice conștiinței noastre individuale. Nu vom vorbi despre acel simulacru de armonie, care prin instituții de stat se ajunge și se susține, — de oare-ce în privința aceasta studiul dreptului public modern pozitiv numai desiluzionare ne cauzează.

Poate fi vorbă în Anglia, în statul constituției de model, despre armonia politică, până-când Irlanda e în cătușe? Spiritul politic constructiv nici-unde în Europa nu e respectat. Războiul constituțional între Norvegia și Suedia, între Ungaria și Austria, între Irlanda și Anglia, Finlanda și Rusia, Transilvania și Ungaria sînt ranele deschise ale Europei. Emulațiunea între roialisti și republicani în Franca, raporturile de războiu permanent între straturile mari socialiste germane, franceze, italiene, rusești și clasele sociale privilegiate în ori-ce privință împedecă acele popoare nobile în nisuiința lor spre armonioasă afirmare. Ce să mai zicem poare, pe cari statul — în sine o normalitate — le mai ține la oaltă?! Ce să zicem despre Austro-Ungaria, unde eghemonia Germanilor dincolo de Laitha și cea a Maghiarilor de dincoace nu au nici atata însemnătate etică ca năvălirea Englezilor asupra Burilor, acești potrivnici reformelor pretinse de majoritatea preponderantă a cetățenilor din Transvaal?!

Intr'adever continentalul nostru nu cultivă încă această idee așa sincer ca să ne ocupăm cu ea, ci ne vom restringe la acea parte a Europei, unde vorbele noastre vor fi privite mai mult decât elovente, chiar profetice, la Orientul European.

Oare generațiile cari se vor scâldea în aurora săngeroasă a secolului viitor să nu fie atât de înalte ca să caute remedii contral celor mai funeste abateri dela armoniile politice, al căror teatru e Orientul până în mijlocul Europei? Să nu iee act, că acelea așteaptă cu tot dreptul dela brațele robuste și inimile oțelite a Latinilor din Orient reînființarea armoniilor politice la porțile Orientului, și spre apărarea civilizației, și spre salvarea solidarității omenești?!

Un popor democratic în înțelesul propriu, un democratism nici-când desmițat prin sentimente importate contrare — este îndreptățit la simpatie în orice împrejurări. Când poporul acela e așezat compact pe unul și același teritor de 18 secole, un teritor presărat cu rodul muncii sale, cu monumentele eroismului și culturai sale, când acel teritor e botezat de sângele Romanilor antici, omul cult cu pietate și îndestulire trebuie să tresară singur la stirea că acel popor democrat clasic este latin, că de pe buzele alor 12 milioane Români curge ca mierea vorba și accentul roman.

Cine nu salută cu simpatie faptul, că printre atât de varii accente orientale limba noastră apuseană e principala, nu vrea să știe că popoarele celelalte orientale fără excepțiune au dat un curs atât de pervers desvoltării lor politice, încât eschid total fericirea unui altuia dintre sine, — cine nu salută, zic, acest fapt, se vede a uita cât de maiestos stă pază civilizației și culturai în

Orient un alt Traian cu legiunile sale române.

In solul democratismului român a prosperat și va prospera în etern respectul muncii, adorațiunea idealismului individual, pietatea față de tradițiile istorice, garanța unică a tuturor succeselor din viitor.

De democratism e lipsă unde gra-sează și cea mai mică umbră de tiranie, pentru-că neamul omeneșc se se nobiliteze. Democratismul nostru român va domoli sângele inferbent al Slavilor de sud, cari sub ochii nostri se estir-pează reciproc și pe această cale a democrației antice romane conservate la Români va deveni un bun comun al Orientului european armonia politică de cea mai înaltă ordine.

Cum zice Virgiliu despre Roma:

Haec tantum alias inter caput extulit urbes... Quantum lenta solent inter viburna cupressi!

Evenimentele politice, civile și religioase din statele balcanice, ne revoacă toate crudelitățile, toată asprimea și urile nestinse ale evului mediu din epoca sa cea mai neguroasă.

Aceste state așteaptă ca o revelațiune o manifestație serioasă de comunitate ideală, un punct radios le-a lip-sit, de-a căruia splendoare se fie eclipsat-ă viua fantasie orientală. Astfel am așteptat și noi Românii secolii, până-ce ne-a trimis Dumnezeu luceafărul nepătat, care a fulgerat cu razele sale aurifalbastre-roșii asupra capetelor aceluora, cari ne-au ținut în loc dezvoltarea cinci sute de ani.

Trebuie să se manifesteze în toată puritatea sa solidaritatea omenească în Baleani și la Carpați, între cele două mări clasice—Adria și Euxinul.

Vremea ar fi, ca popoarele balcanice să depună coroane de lauri pe stindardul român, căci la vederea lui vor dispăre, precum în trecutul apropiat așa în viitor, suferințele lor și ale noastre, cari cu ei suferim împreună și pe o formă, cu singura deosebire că noi suferim mai demult.

Această legătură e armonia care ori-când o pot realiza acei cari au sentimentul pentru mărirea generațiilor viitoare și pentru nostalgia prudentei no-evenimentelor celelalte, cu cari numai pentru simetrie ne-am ocupat.

Cuvintele bărbătești adresate lui Lausus când a fost învins de Enea:

Aeneae magni dextera cadis.

trebuie să se repeteze când va fi vorba ca domnitorii români să fie chemați a pune hotar cuceririlor barbarismului pe vastul teritor al imperiului oriental. Mai ales avarii nostri ne revoacă figura lui Carol- cel-Mare și cuvintele sentențioase ale străbunului Romanilor, a lui Enea.

Ungurii strică armonia aceasta, proclamând ca principiu frigida față de expansiunea slavă și română; ei sunt

acea despre cari se va pronunța istoricul cu cuvintele clasice: degeneres animos timor arguit!

V. Ranke, în Istoria Sârbilor, îi vizează pe Unguri când zice, că acele popoare cari nu-și păstrează individualitatea conștiinței spirituale, ci nivesc a asimila tot felul de elemente străine etnice, sunt în decompoziție.

Lor, cari susțin instituții medievale, cum sînt prefecturile împărțite tot la conți, baroni și nemeși, administrația depusă în mâni esclului maghiare, lor cari doresc să emigreze toate naționalitățile în America, — acestor rățoici și bizari — lor singur nu le va conveni concepțiunea noastră despre armoniile politice, — căci știu că: hoc virtutis opus.

Dr. Cassiu Maniu.

Chestiuni școlare.

Conferența învățătorească din Cluj.

— Raport special al Tribunei. —

— Oct. 1899.

În conformitate cu dispozițiile generale ale consistoriului din Sibiu pentru conferențele învățătorești generale ale arhidiecezei gr.-or., la 26 și 27 Oct. n. s'a ținut și la Cluj conferența învățătorilor români gr.-or. din tractul Cluj și din tractul Turdei.

Comisarul consistorial, încredințat cu conducerea desbaterilor, a fost dl Gr. Pletosu, profesor la Năsăud și protopop onorar.

Ședințele învățătorilor au decurs în ordine și liniște și au dat rezultate multumitoare. Păcat, că publicul român din Cluj n'a fost reprezentat de nimeni, în afară de vre-o doi universitari.

(Serviciul divin). Conferența s'a inaugurat prin celebrarea serviciului divin și invocarea duhului sfânt de către dl comisar consistorial Gr. Pletosu, fiind de față și domni: protopresbiterul Tului Roșescu și T. Ciortea, adm. protopopese în Cojoana. Învățătorii erau în număr de 22.

Serviciul divin a fost celebrat cu toată solemnitatea. Își făcea impresie deosebită cu atâtia învățători, adunați la muncă serioasă, împreună, ascultă-ântău, cu capul plecat și spre luminarea sufletului, învocarea duhului sfânt...

(Cuvântul de deschidere). După terminarea serviciului divin s'a început ședința, tot în biserica gr.-or.

Discursul comisarului a fost ascultat cu cea mai mare atenție și complăcere și a fost acoperit de aplauze generale.

ȘEDINȚA I.

Se procedează la alegerea și constituirea biuroului conferenței. Notari se aleg dd. Ioan Muntean și Ioan Opris, ear' verificatori dd. Ambroziu Abui și Cornel Condor.

Cetindu-se apelul nominal, se constată că la deschidere sînt prezenți din tractul Clujului 15 învățători și absenți 5, ear' din tractul Turdei 7 învățători și absenți 4.

Instrucțiunea consistorială pentru conferențe, prezentată de președinte, se consideră de cetită și se ia spre știre.

Pentru ședința — fapt trist — nu s'a prezentat nici un elaborat.

În lipsa elaboratului s'au ales comisiunile, cari să raporteze cum și intru-cât a putut observa fiecare învățător succese ori nesuccese în aplicarea indigitațiilor date privitoare la temele desbătute în conferența din anul trecut.

S'au ales patru comisii. Cea dintâiu, cu problema din anul trecut: »Care este metoda cel mai bun pentru a desvolta în școlari simțul religios moral.»; a doua, cu problema: »Pe lângă cari modalități și precauțiuni sînt a se distribu premiile între școlari.»; comisia a treia avea de raportat despre esamenele din anul trecut, ear' a patra avea să formuleze chestiunile pentru conferența învățătorească din anul viitor.

Cu aceasta s'a terminat ședința I.

ȘEDINȚA II.

Se deschide la orele 2 d. a., aceeaș zi, în sala oficiului protopresbiteral. Sînt prezenți 27 de învățători, deci mai mulți decăt la ședința I. Comisiunea primă, prin raportorul Veres, dă cetire raportului, asupra căruia se încinge o discuție vie, la care iau parte domnii Condor, Gabor, Munteanu, Ceantea și alții. Drept rezultat al desbaterilor s'a stabilit: ca simțul religios moral în elevi să se cultive mai mult în mod deductiv (din lipsa mijloacelor pentru cel intuitiv), prin prelegeri populare și să se formeze conferențe mixte, din învățători și preoți, pentru studiarea mai temeinică a chestiunii, ear' comitetul parohial să fie constrins a da învățătorilor tot ajutorul.

Ar fi urmat raportul comisiei a doua, dar' fiind manc, se retrimit spre nouă studiere și comisia se mai completează cu trei membri.

ȘEDINȚA III.

Se deschide Vineri, 27 Oct., orele 9 a. m., în aceeași sală.

După-ce se verifică protocoalele șetere raportul comisiei a doua, asupra premiilor elevilor. Raportor domn. Ambr. Abui. Dar' fiind și acum insuficient raportul, se procedează direct la desbatere în merit, fără a se lua de basă raportul. Vorbesc la obiect membrii Munteanu, Condor, Gabor și alții. Rezultatul e: premiarea elevilor să se susțină, dar' să se facă prin comisarul esamenului, în conțelegere cu învățătorul și cu comitetul parohial, și dintre premiile să se eschidă cu desvîrșire banii și zaharicalele și să se dea cărți folositoare, recvisite școlare, eventual alte lucruri moralizătoare.

Urmează raportul comisiei pentru chestia esamenelor școlare, prezentat de dl Condor. Se hotărăște susține-

rea și pe mai departe a esamenelor. Ședința mai decide a ruga consistorul să fixeze ca termin al esamenelor, pe cât se poate, restimpul dela 15 Martie — 15 Aprilie, de oare-ce dela această timp începînd elevii nu mai cercează școala, ear' dela finea esamenului până la implinirea timpului școlar prescris se se țină prelegeri numai dela 6—8 ore dimineață, ear' materialul parcurs se se socotească la cel din anul viitor. De- asemenea se va prezenta consistorului propunerea de a introduce avise școlare (pentru părinții elevilor).

Se mai decide, ca la esamenele anuale să asiste la fiecare doi învățători din vecinătate, ca delegați, cari să se consulte cu învățătorii esaminatori în cauza școlară, și ca studiile să se contragă, combinându-se de pildă limba română cu istoria, istoria naturală cu fizica etc.

Pentru anul viitor, pe lângă chestiile ce le va da consistorul, comisia a patra, prin referentul Muntean, propune alte două chestii, anume:

»Pe ce căi și prin ce mijloace s'ar pută combate indiferentismul ivit în simțul poporului nostru față cu școala profesională și peste tot față cu școala și o prelegere practică despre »Parabola sîmînătorului.« Se decide, ca lucrările să le facă, barem schițate, fiecare membru al conferenței.

Reuniunea învățătorilor.

Di protopop Tului Roșescu, ca fost președinte al »Reuniunii învățătorilor din Cluj și jur.« arată starea averii și bibliotecii acesteia și spune, că nu sînt încă luate dispoziții față cu bibliotecile și averile fostelor »Reuniuni învățătorești«.

După o desbatere mai lungă ședința decide, ca membrii conferenței să plătească și pe viitor taxa de 1 fl. cu ocazia conferenței învățătorești și să se aleagă o comisie pentru censurarea actelor Reuniunii. Se aleg domni Tului Roșescu, președinte, I. Muntean, secretar, El. Gabor, cassar, I. Opris, bibliotecar și St. Bedelean, controlor.

După-ce ședința își exprimă dorința, ca autorii opului »Conferențele învățătorești« să scadă prețul de 1 fl. la 50 cr., dl președinte Gr. Pletosu închide ședințele conferenței, dorind învățătorilor să vină pe anul viitor cu noue cunoștințe și să muncească cu puteri înoite pentru binele poporului. Între aclamațiuni la adresa președintelui, membrii se depărtează.

i. se.

De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

Alba-Iulia, 28 Octomvrie n. — O dureroasă scenă s'a văzut azi aproape de piața orașului nostru: Se vîneau prin licitație vitele unor sârmani economi români din Șeșua. Anul trecut a fost foarte vitreg pentru țărani din acele părți; viile au fost și sînt nimicite de filoxeră; unii oameni au rămas restanți cu darea. Pentru scoaterea acesteia s'a ținut astăzi licitare, sau conducerea esecutorului de stat Gidai Sándor. E revoltător lucru a vedea cum bietul țeran, pentru 20—24 florini e despoiat de un bun așa mare și necesar pentru el, cum sînt vitele de jug; și încă cu prețuri scandaloase. E de neiertat faptul esecutorului de stat

l-se făceau oferte de bani, ca să nu vîndă vitele. Un țeran îi oferise mai mult de jumătate (15 fl.) din datoria sa de 24 fl., n'a fost cruțat, deși în cazul acesta legea-l scutește de esecute. S'a făcut abus și cu terminul acestei licitații. Pe când terminul esecutiunii asupra comunei Ciugud a fost să fie tot azi, aceea s'a pus pe Marți (31). Ear' cea dela Drimbar (?) ('mi-se pare) în loc de a se țină în 24 s'a ținut în 21. Oare se poată esecutorul schimba după plac terminul acestor zile de osândă?

Diracțiunea financiară, care pe baza vre-unei hotărâri a congregației comitatense va fi lăsat, ca să se întemple esecutiya, ar trebui să-și indrume organele sale esecutive de a fi cu toată posibila cruțare față de bietul țeran, să nu-l amărăscă și esacerbeze prin purtări despotice, nici să-l sărăcească prin licitațiuni de acestea, căci amărăciunea și sărăcia poporului vor avé să o resimtă acești domni mari.

Cronica zilei.

Sibiu, 31 Oct. n.

Memento. 2 Noemvrie: Reun. inv. gr.-cat. din desp. Roșiei-montane, adun. gen. în Arud.

4 Noemvrie: »Reuniunea economică din Oraștie«, adunare constituată în localul casinei române, la 4 ore p. m.

5 Noemvrie: Reun. inv. gr.-cat., desp. Aiud, adun. gen. în Cacova. — Concertul reun. rom. de cântări în Bistrița.

5—6 Noemvrie: Reun. inv. gr.-cat. »Mariana« din vicariatul Rodnei, adun. gen. în Bistrița. — Reun. inv. gr.-cat. din ținutul Lugojului, adun. gen. în Comloșul-mare.

M. Sa Monarchul a plecat azi-dimineață la Viena, unde va petrece srbătoarea morților (1 Noemvrie). Ieri venind dela Gödöllö la Budapesta, în firul audiențelor a primit în audiență privată pe ambasadorul la Berlin contele Ladislau Szögegy-Marich.

Nou inginer român. În 26, 27 și 28 l. c. a depus înaintea unei comisii de specialiști, la tabla din Cluj, esamenul de liberă practică în ale ingineritului dl Daniil Gabor, căpătându-și astfel diploma de inginer de comasare. Dl Daniil Gabor, domiciliat în Voila lângă Făgăraș, e bine cunoscut în toate părțile locuite de Români.

Foaia de scandal a provocat scandalisarea chiar și a acelor puțini oameni, cari până acum nu o găsiu destul de scandaloasă. De câteva zile sbiară și injură, ca din gura cortului... că Metropolitanul Meșianu a făcut o vizită dlui Meșianu, la »Capitana«. Într'un articol zice despre... protopopul odinioară din Zernești (ipississima verba) că face de haimana »acte de curtoasie...«

Indivizi cari au devenit tipuri de-a agenții voiajerei politice, indivizi cari par a nici nu avé domiciliu stabil, (Aradul le este numit quasi domiciliu), aceste tipice incarnațiuni ai vorbei »azi aci, mâne 'n Focșani« — ei cutează a aplica Metropolitanului Românilor ortodoxi vorba: haimana! — Adevărate haimanale!

Petrecere filantropică în Timișoara. Damele române din Timișoara-Fabrik invită la petrecerea de dans, ce o vor aranja în 16 Noemvrie n., în sala bereriei (Fabrikshof), în favorul copăilor

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Mihaiu-Viteazul la Șelimbër.

— Din prilejul aniversării de 300 ani. —

PAGINI DIN ISTORIE

de

Nicolae Bălcescu.

(Urmare).

— 28 Octomvrie n.

Joi, în 18/28 Octomvrie, zi sfințită după călindar apostolilor Simion și Iuda, din zi de dimineață Mihaiu-Vodă trimise înapoi lui Andreiu pe Moise Săcuil și pe Melchior Bogathi, cu următorul ultimatum: »Andreiu Bathori, ca un partisan al Turcilor și vînzător al priciniei creștinătăței se se lapede de stăpînirea Transilvaniei, să îmbrace haina popească, să se ducă în Polonia și să lase principatul pe seama lui Sigismund Bathori, sau de altmîntrelea va hotărî puterea armelor; ear' atunci el, domn al Țerei-Românești se leagă că el va face a dobândi milostivirea împăratului. Cardinalul înțelese atunci că trebuia a se găli de răboi și trimise înapoi zăloagele lui Mihaiu. El se gândi însă a mai trimite odată pe Malaspina lângă Mihaiu, spre a mai face o cercare de pace. Urcându-se într'o trăsură, însoțit de o mică escortă, Malaspina intră în tabăra Vaivodului, dar' acesta nu vol să-l primească, și fiindcă Malaspina se apucă a vorbi în tabără oficerilor și ostașilor, îndemnându-i să lase armele ca să nu verse sânge de creștin, Mihaiu, vîzîndu-l călcînd astfel de a doua-oraă datoriiile sale de sol și pricepînd încă nu-i aduseese nici acum porunca împăratului făgăduită, îl chemă dinainte-i, îl muștră puțin pentru înșelațiunea lui, și fără a vătîma întru nimic

respectul cuvenit persoanei sale, îl trimise până la a doua poruncă, la arest în coada taberei, puindu-l sub paza fiului lui Petrașcu, ca să nu 'i-se întemple nici un rău.

Fără cuvînt au bănuit unii Unguri că și Malaspina, voină a câștiga favoarea împăratului și să dobîndească prin mijlocirea lui demnitatea de cardinal, lucra în secret în favoarea lui Mihaiu și că de bunăvoie el rămase în tabăra lui. Polonezii mai ales, urînd pe Malaspina, umplură Europa de învinovățiirile lor, zicînd că el a fost un spion al împăratului și că a înșelat și a perdut pe cardinal.

Această bănuială a venit din aceea că, în urma bătăliei, Malaspina se arătă plin de zel pentru Mihaiu și pentru împăratul. Dar' este de crezut că el se arătă astfel, căci se compromisese foarte mult în ochii lor, prin focul cu care apăruse pe Andreiu înaintea bătăliei. Aceea ce silise pe Malaspina a sta în favoarea cardinalului era, că acesta căva mai înainte făgăduise Papei a-i închina Ardealul, sperînd că astfel îl va avé la nevoie sprigin împotriva împăratului și va pută păstra această țeară ca un feud atîrnător de sfântul scaun.

În vreme-ce Andreiu și Ungurii sta în cumpînă între temere și nădejde și așteptau întorcerea lui Malaspina, ca să vadă de le aduce pace ori răboi, Mihaiu își ia toate măsurile pentru bătăie. El își întocmește armia, își așează tunurile, pune tot lucrul la locul seu, și, înaintînd spre Sibiu, trimite o crainic cardinalului ca să-i spună că el vogește să cruce sîngele creștinilor, că el nu vine ca să-l verse, dar' că, în numele împăratului să-l asigureze învoiriile ce 'i-se dedese și 'i-se jurase de Sigismund, cum și să-l facă a intra în stăpînirea acestei țări; că cardinalul țiinea un principat ce nu era al lui; în sfîrșit îi declară că, de nu va lăsa mai

curînd armele spre a supune la M. S., el îl va gonî de pe urmă cu foc și cu sânge până îl va scoate afară din această țeară.

La această veste trufăse prințul Andreiu, perzînd sperarea de împăciuire cu care înzădar se măgulise, mîniat peste măsură, trimise înapoi pe crainic, încăleacă calul și poruncî lui Gaspar Corniș, generalul șef, de a forma rîndurile și de a întocmi armia de bătăie. Locul unde armia fu întocmită era o câmpie, nu prea bine aleasă, așezată între orașul Sibiu și țirgul Șelimbër; această câmpie este din natură așa de nepotrivită încăt pămîntul se pleacă din partea Șelimbêrului și dimpotrivă se ridică din partea orașului Sibiiului; întinderea ei este aproape patru mii pași. Mihaiu era spre răsărit, urmînd rîul Sibiului. Andreiu era de cealaltă parte a rîului, spre apus. Armia lui Andreiu fu întocmită astfel, că ea ocupă partea cea mai de jos a câmpiei, închisă de ambele părți între oraș și rîul Sibii. Mihaiu din contră răspîndise ostașii sei parte pe șes, și cea mai mare parte pe înălțimile care din sus de Sibiu și de Șelimbër se țin de munți, astfel încăt, după împrejurări, vovodul putea alege sau de pe natură sau de pe voință un loc mai priincios, în vreme-ce prințul Andreiu n'ar fi putut lua decăt unul mai rău.

(Aici descrie întocmirea armiei lui Andreiu Bathori și apoi continuă):

Mihaiu caută la întocmirea oastei lui Andreiu și de pe dinsa pe a sa. El vîzî că Andreiu întărise mai bine cu oști aripa stîngă, apoi centrul; ear' aripa dreaptă era cea mai slabă; deci el hotărî a-și concentra silințele și isbiră asupra acestei din urmă aripe a dușmanului și a centrului, refusînd a înhăța bătăia între dreapta lui și stînga sa față cu dreapta lui Andreiu, puind

acolo pe Bab-Novac, vestit general pe acele vremi, cu cătanele și haiducii sei, la dreapta era călărimea sârbească, o ceată de Kazaci și alta de Moldoveni. La centru erau Ungurii, avînd cap mai mare pe George Mako; ear' capii cohorțelor erau Francisc Lugași, Dimitrie numit cel mare, George Horvath, Mihaiu Gyulai, Lupul Noak și alții care comandau batalioane sau companii. În dosul lor erau Polonezii cu o seamă număroasă de Kazaci și călărimea românească. În sfîrșit venia Mihaiu cu falangea sa, o trupă de o mie de Săcu, împreună și boierii cu milițiile lor. Trei cruci mari întregi de aur erau dinaintea lui Mihaiu și îndată după cruci venia eroica lui soție doamna Slanca.

Până a nu se inhăța oștile la luptă, Mihaiu protestă prin un crainic ce trimise în tabăra lui Andreiu pentru săngele ce are să se verse, că, împotriva voinței sale, cardinalul îl silește a se bate. Apoi se declară că el dă iertare tuturor celor-ce vor voi a recunoaște pe împăratul de stăpîn. El propuse încă a se crucea vieța celor-ce vor voi se fugă dîntro' tabără într'alta, sau căci spera că un mare număr din soldații lui Andreiu vor trece la dînsul, precum se și întimplă, sau că voia a da Ardelenilor un semn de buna lui voință cătră dînsii.

Mihaiu, trecînd în fruntea oștirilor, le vorbi puțin cu cuvinte scurte și energice, astfel cum trebuia unor ostași doritori de a se bate. Purtându-și în dreapta și în stînga trupul, ochii și brațele sale, domnul mai mult prin gesturi expresive decăt prin cuvinte îndemna pe ai sei zicîndu-le:

»Aicia (și arătă tabăra sa) aicia este dreptatea, aicia este pricina cea bună, tocmelele, legăturile și jurămintele de pace, împăratul și Dumnezeu. Grăbiți dar', căci cu biruința vă așteaptă o glorie mare și o bogată pradă. Ear'

dușmanul (întorcîndu-și mîna cătră dînsul) ce are oare pe seamă-i, fără numai credința căleată în picioare și jurămîntul batjocorit, lipsa de ori-ce bărbăție, vicleniile, cursele, sfaturile ofertoare cu Turcii și nelegiuirea unor legături vinovate. Sub un cap chemat la cele sfînte soldatul e pîngărit; sub o purpură sfîntă e un piept nevrednic și resvrătit cătră cer. Dela unii ca acestia ce mai e de așteptat? fără numai aceea ce ne arată: inimii fîdoite, tremurul trupului lor, blăsteme femeiești și prin urmare fuga mai înainte de a se bate.

Astfel scurt cuvîntă Mihaiu și grăind, chipu-i fulgerează, ochi-i schînteiază și focul inimii sale aprinde în inimile ostașilor sei un eroic entusiasim. Ei sînt siguri acum că vor birui. Domnul poruncî îndată a se invoca în toată tabăra de trei-ori sfîntul nume al lui Iesus. O strigare mare se înalță de odată la ceruri; semnul de bătăie se dete și trimbițele începură a suna din ambele tabere. (Va urma).

Cîntece voinicești.

Bradule, molivule, Ce-ți tot clătini cetina? — Da cum nu 'mi-oiu legăna Că 'mi-o vînt o veste rea: Că pe mine să mă taie Să mă taie tot sfîrtaie, Trei bărdăși din Baia-mare, Să mă pună pe trei caré Să mă ducă la Băiță Să mă facă o temniță, Temniță voinicilor Și jale mândruțelor.

De pe Tîrnăva.

săraci dela școalele române din Timișoara. Președinte a comitetului aranjator e d-na protopopeasă *Maria Putici*, secreteer I. Miculescu, funcționar de bancă. Începutul la 8 ore seara. Intrarea de persoană 2 coroane, de familie (3 membri) 3 coroane. Oferte și suprasolviri se primesc la adresa cassierei *Maria Gherdan* (Fabric, strada Tiger nr. 2.)

Fapte creștinești. Economul *Petru Nițiu*, cu soția sa *Maria*, din Var, au dăruit bisericii gr-or. de acolo un prapor în valoare de 30 fl.

Victimele orcanului. Conform raportului oficial al guvernului norvegian, pe litoralul Norvegiei a băntuit zilele trecute un mare orcan, cărui au căzut jertfă 55 corăbii și 235 oameni înecați în mare.

Călindarul vechiu român. Comisiunea Sfântului Sinod din Petersburg și-a terminat lucrările în cauza adopției călindarului gregorian. Conform părerii sale, cele două călindare nu pot fi aduse în congruență în privința sărbătorilor. Dar cedând necesității publice, opinează, că ar fi de dorit, ca pe documente să se pună datul călindarului gregorian.

Foaie ungurească în Sibiu. S. D. Tageblatt află din isvor sigur, că cercurile maghiare din Sibiu se ocupă cu planul de a da în Sibiu o foaie maghiară. Greutățile întru realizarea planului ar fi, că guvernul l-a pus în prospect numai a patra parte din subvențiunea cerută și că nici o tipografie din loc nu voește să tipărească foaia.

„Societate internațională pentru ilustrate.” Eată ce produce sfârșitul secolului! De abia de câțiva ani s'au pus în curs *ilustratele postale*, și au năpădit lumea. Acum există și o societate internațională pentru promovarea acestui ram de artă și sport; sediul e în Berlin. (Friedrichstrasse 239). Societatea păștește acum cu o idee originală, de a trimite ori-cui voește o splendidă *ilustrată* din Vifleim, tocmai în prezua de Crăciun a acestui an. Ilustrata reprezintă familia sfântă într'un peisaj din Orient; e splendid colorată. Cine vrea să facă cuiva la Crăciun o surprindere din Vifleim, cumpără o astfel de cartă (în ori-ce librărie), o adresează, scrie ce-i place pe ea, o pune în plic, dimpreună cu o marcă postală în valoare de 20 pfenigi (10 cr.) și o trimite soc. din Berlin. Ea îngrijește, ca la Crăciun cartea să fie dată la poștă în Vifleim.... Amatoarele tremură de bucurie, nu-i așa?

Răsboiul comunelor. În apropiere de orașul Carlovo, în sudul Bulgariei, de vre-o trei zile stau pe picior de răsboiu trei comune. Oamenii luptă cu pușca, coasa, pari de gard și cu tot felul de arme, având până acum 2 morți și 60 răniți. Causa răsboiului e un teritor pe care fiecare dintre cele 3 comune și-l reclamă sie'și.

Concurs bisericesc. Cu termin de 30 zile este scris concurs pentru ocuparea posturilor de parochi în parochiile gr-or. *Voivodina* (cl. II), *presbiteratul Vârșteului*, *Sischevița* (cl. III), *Gornealubchova* (cl. III), *presb. Iamului*, în diocesa Caransebeșului, și *Mehala* (cl. I) presb. Timișoarei, în diocesa Aradului.

Post de notar. Din partea pretelui Branului (Törösvár) este scris concurs pentru ocuparea postului de notar în cercul *Poiana-Merului*, compus din comunele *Poiana-Merului* și *Holbav*. Dotațiune 600 fl. și accesoriile; termin de concurs 10 Noembrie; alegerea în 11 Noembrie st. n.

El despre el. În comisiunea financiară a dietei maghiare deputatul *Komjathy* a zăgrăvit astfel pe satrapii comitatelor, numiți fișpani: „Fișpanii nu sânt astăzi alta decât agenți politici. Statul nu câștigă nimica prin ei, ear' pentru administrație și guvernare sânt tot atât de puțin folositori. Posturile acestea sânt cu totul superflue și ar trebui cassate, ear' sumele trecute în budget sub titlul acesta, ar trebui șterse. Pe lângă aceasta, dela toți funcționarii se cere o calificăție oare-care, numai dela fișpan nu. Pe el „nașterea” îl face domn! Cam are dreptate *Komjathy*.”

Ceartă cu sfârșit tragic. Vidu Jula din Vața-de-sus a eșit la câmp și păzească cucuruzul. Trecând pe acolo *Nicolae Furca*, tot din Vața, Vidu s'a dat la ceartă cu el și în focul certei l'a împușcat.

Sinucisă pentru o greșeală de cifre. Zilele trecute dăserăm știre, că poștărița *Rozalia Pataki* s'a împușcat, din cauză că lipsia din cassă o sumă mare de bani. Dela direcțiunea postală s'a introdus cercetare și s'a constatat, că din banii oficioși nu lipsește nici un crucer. Nenoroșita a căzut jertfă greșelii sale. La sfârșitul săptămânii încheiând jurnalul de cassă, rezultatul arăta că trebuie să fie bani în cassă 21.712 fl., pe când în realitate erau numai 20.702 fl. În presupunerea, că cineva dintre cei cari aveau intrare în birou i'a furat din bani, și știind că bănuiala nu și-o poate dovedi, ear' dina n'are de unde suplini diferența de 1010 fl., s'a împușcat.

Postă în Berghin. Ministrul de comerț a dat comunei *Berghin* oficiu postal cu comunicațiune zilnică între Berghin și Vingard.

Tractul protopopesesc gr-cat. al Sibiului a ținut azi sinod, care a discutat chestiunile dela ordinea zilei și a ales un delegat, în persoana părintelui *N. Togan*, capelan în Sibiu.

Ucis cu petri. *Petru Pușchița* și *Petru Roman* din *Domășnea* (Caras-Severin) erau de mai mult timp în dușmănie cu *Martin Roman*. Săptămăna trecută întâlnind pe *Martin Roman* singur, l-au tocat în cap cu un bolovan. *Martin* a amețit și a căzut jos, ear' cei doi dușmani ai lui l-au bătut în cap cu bolovani până a murit. A doua zi a fost aflat în drum cadavrul nenorocitului. Ucigașii sânt arestați.

Concert. Mercuri, în 1 Nov. n. va concerta capela militară a reg. de inf. nr. 2 în restaurantul „Stadtspark”. Intrarea 20 cr. de persoană. Începutul la 7 ore seara.

O nouă carte militară în limba română. Dl *Demetriu Barđoși*, prim-locotenent în regimentul 37 de infanterie din *Nevesinje* (Herțegovina) a dat tocmai acum la tipar „Regulamentul de serviciu în limba română pentru armata ces. și reg.” Cartea va apăre pe la finea lunii Noembrie în Tipografia noastră, editura autorului.

24 milioane într'un an. V. Leslie Hines era stăvar la un farmer în Nebraska cu simbrie de jumătate dolar pe zi. Într'o zi îl cercetează amicul seu *Hirks* din *Butte* și îi spune că i-a răposat unchiul testându-i o avere de 6 milioane dolari. Drept dovadă *Hirks* îi predă îndată 50 mii de dolari. Hines fără să și mai încasseze simbria restantă pleacă la drum cu amicul seu oprindu-se în *Chaldron*, unde a început vieța ca în povești. Două zile au stat închise toate prăvăliile, a pausat întreagă vieța oficială și nici gazete n'au apărut, pentru-că întreg orașul era oaspe la masa noului milionar. Din *Chaldron* a mers la *Deadwood*, de acolo la *San-Francisco* făcând pretutindenea ospețe lucrulice. Câte 50—60 „amici” și „amice” formau societatea permanentă a milionarului. La o săptămână s'a dus primul milion; după alte două săptămēni a trecut și al doilea milion. *Hirks* s'a bolnăvit de trailul bun; milionarul i'a instalat spital într'un tren seperat și astfel călătorea cu el pela cei mai renumiți medici din America; totuși nu l'a putut scăpa de moarte; l'a inmormântat cu pompă princiară, apoi a trecut în Japonia și de acolo în Australia, continuând cu ospătărele. Nici nu s'a împlinit de tot anul dela moartea unchiului, și nepotul Hines nu mai avea nimic din cele 6 milioane de dolari. Cu ultimii gologani și-a luat bilet de călătorie și s'a reintors la Nebraska stăvar pe simbrie de jumătate dolar la zi. N'a mai putut însă răsbli lucrul; cu averea cea mare și-a păpat și sănătatea; după boală de două luni a murit. L-au inmormântat, cu bani colectați între ei, fostii lui tovarăși la stavă.

Interesantă este în numărul de astăzi al ziarului nostru înștiințarea de noroc a dlui *Samuil Heckscher* sen. din Hamburg. Această casă prin plătrile prompte și discrete ale sumelor câștigate aici și jur și-a câștigat un bun renume în așa chip, că și la acest loc atragem atențiunea tuturor asupra ineratului seu de azi.

A propos.
I. Fiindcă bunii creditori M'ajută în belea, M'rog pe zi de mii de ori, Să-i fie Sfântul, să-mi mai dea...
II. Dar' pentru cei-ce-mi spun coala, Că dor de jertfă n'au, String pumnii și m'rog așa Să-i fie Sfântul — să le dau!

Știri mărante. În 5 Noembrie se va face sfințiirea noului edificiu al gimnasiului rom-catholic din Alba-Iulia.
— La școala elementară de stat din Brad e numit învățator *Stefan Gall*.
— Deputatul dietal *Urányi Imre* a răposat Sâmbătă în *Salgó* în dietă reprezenta *Sighet-Marmației*.
— Pentru anul școlar curent e numit inspector guvernial asupra școalelor medii române din *Brașov* și *Brad* directorul suprem *Iosif Elischer*.
— Ministrul de comerț a aprobat statutul orașului *Sebeșul-săsese*, prin care se interzice comerțul ambulant pe teritoriu l orașului

La
Abonament lunar
pentru
Noembrie st. vechiu
invitat
Administrația ziarului „TRIBUNA”.

ECONOMIE.

Dela cursul de viierit.
Aiud, 30 Octombrie n.
Ieri, în 29 l. c. s'a ținut în Aiud esamenul cu învățătorii cari au luat parte la cursul de viierit de 4 săptămēni, deschis din partea ministrului de agricultură, anume pentru învățători.
Aceste 4 săptămēni le-am făcut în două rate, anume 2 săptămēni începând din 27 Aprilie până în 10 Maiu a. c., ear' celelalte 2 din 16 Octombrie până în 29 Octombrie a. c., sub conducerea lui *Ioan Gălfy*, directorul preparandiei de viieri din Aiud.
Au luat parte 16 învățători, dintre cari 6 Români, 2 Sași și 8 Maghiari.
Snb durata acestui curs ni-s'a propus tot ce se ține de cultivarea viței și în special a viței americane, apoi despre îngrijirea vinurilor, a pivniței etc., despre cari dacă aș vrea să vorbesc în coloanele prețuitei d-v. foi și dacă on. Red. mi-ar da permisiunea (cu plăcere; ba te rugăm. Red.), m'aș simți destul de fericit, știind că cu așa ceva aș face un serviciu bun on. cetitori. La esamen au participat trimisul comitetului-suprem, a inspectorului regesc; din partea ministrului nu s'a prezentat nime. Esamenul a succes foarte bine.
Învățătorul român.

Tribuna Literară.

Dela teatru.
Aseară a fost un adevărat eveniment la teatrul din loc. Casa absolut plină și producțiunea cuceritoare. S'a dat o piesă nouă: *Das Recht auf sich selbst*, (Dreptul individual) dramă de priuntel *Wrede*. E o dramă modernă și puternică. Tratează o problemă grea și plină de finețe psihologice.
Anina — eroina — este nevasta a doua a *Drului Philip*, medic într'un mic orașel. Ea a fost o fată săracă, dar cinstită. Soartea însă a lovit-o. Era instructoră într'o familie bogată din Berlin. Secretarul familiei, un tinăr, i'a incredințat odată un pachet de scrisori, și i-le păstreze. Nebănuind măcar ceva rău le-a primit. Din acest fapt, la aparență neînsemnat, i'a venit nenorocirea. Secretarul defraudase dela familie. Dat în judecată a spus că scrisorile la cine sânt. În ele s'au găsit și bani. Nenoroșita Anina, a fost condamnată, drept complice — dar' pe nedrept — la 3 luni temniță ordinară...
Când a ajuns ea în micul orașel, unde locuia tinărul medic *Dr. Filip*, avea pe suflet sarcina acestui nenorociri și teama, că taina ei ar pute să fie descoperită, și cu toată nevinovăția să suferă urmările infamante ale nedreptăței ce i-s'a făcut. Era ca bolnavă, retrasă și necunoscută.
Se întemplă însă, că unicul fiu, din prima căsătorie, ajuns în pericol a se ineca. O femeie se aruncă în valuri și-l mântuie. Era Anina! Astfel face ea cunoștința medicului... care o ia de soție. Trăese foarte fericită. Ea e un suflet nobil și o adevărată mamă a simpativului orfan. Vine însă în familie un oaspe din Berlin.
Spune, că el a văzut undeva pe doamna Anina... l'a văzut fotografia pe masa advocatului *Klein*, care fusese apărătorul ei... Se descopere tot secretul.
Pacea familiară e turburată. Bărbatul se convinge, că ea a fost condamnată pe nedrept, că a suferit nevinovată, dar' totuși ea a perdut înaintea lui tot farmecul. Apoi i-se deșteaptă bănuiala: dar' de va fi iubit ea pe acel secretar defraudant, care i'a incredințat scrisorile...? Îndoiala aceasta, bănuielele și jalușia ruinează fericirea familiară. Se întemplă conflicte aspre de cuvinte între soți. El vrea să afle totul, vrea să și câștige convingere, dacă l'a iubit pe secretar, ori nu? Zice, că o dreptul seu. Îl face imputări de ce nu i'a descoperit secretul înainte de cununie. Ea susține, că era dreptul ei, care a suferit nevinovată, ca să se prezente cu nume bun, absolut curat înaintea lui, care-i aducea fericirea; că avea drept la fericire cu atât mai mult, că a avut să suferă o așa de mare nedreptate.
În sfârșit, văzând că totul e zguduit ea se hotărăște să și pună capăt vieței. Bărbatul îi făcu propunerea să meargă undeva la băi, să-l lase câteva săptămēni singur. În acest timp avea să cerceteze cum a fost cu secretarul acela.
Ea e gata să se invenineze — dar' surprinsă, e împedecată în ultimul moment.
Faptul acesta grozav, convinge în fine pe bărbat de absoluta nevinovăție a nevastei, și se împacă eară.
Asta e schița, în care decurge grozava luptă... Sânt grozav de pătrunzătoare peipețile, scenele acestea ale luptei alor două suflete rănite, până-ce se reconciliază. Ambele părți luptă pentru dreptul la sine însuși.
D-șoara *Bărsescu* a găsit în această dramă un rol, Anina, care earăși e dreptul ei, rolul ei. L-a și făcut admi-

rabil. Ceialalți actori, *Held*, *Wald*, etc. asemenea au fost la locul lor. Efectul producțiunei a fost nemărginit. În unele scene se auzia murmurul de plânsete înădușite, care inundase toate inimile, ca mugetul îndepărtat al unei mări. Rari vor fi fost cei-ce-au putut împedeca lacrimile. Cu deosebire despărțirea ei de copilul orfan, care o avea ca o mamă bună, a emoționat pe toți. Aci s'a văzut nemărginita putere a mamelor. Era un fiu vitreg, care nu se putea desface de mamă-sa vitregă.
Credem că piesa se va mai da; ar merita, ca fiecare să o vadă odată.
Ea nobilitează sentimentul de drept și deșteaptă demnitatea de sine. Pe lângă aceea mai și distrează. Sânt scene de un umor gustios. Rar *tragicul* și *comicul*, se întrunește, așa de bine pronunțat și bine grupat, ca în această dramă. Acum rizi cu lacrimi și acuși plângi cu lacrimi; după-cum e peste tot vieța și lupta vieței. **Ricordo.**

Din public.*

Dare de seamă.
»Fondul pentru masa studenților săraci dar' diligenți» dela gimnasiul rom. gr-or. din Brad.

Basa acestui fond umanitar a pus-o junimea studioasă din Zarand încă la anul 1894, dând o reprezentațiune teatrală și la 1896 o petrecere cu joc, a căror venit odată de 36 fl. și a două-oară de 8 fl. 22 cr. s'a depus îndată atunci la societatea de economii și credit „*Crișana*» din Brad.

În anul acesta junimea studioasă din Zarand și jur, în frunte cu tinărul *Ioan Șortan*, teol. abs. și *Nerva Oncu*, jurist a II., în număr frumos întrunindu-se în Brad în luna August, în urma consultările a decis, să se constituiească în societate cu statute și începând de acum în tot anul să dea în Brad și alte centre din Zarand, câte un concert, sau reprezentațiune teatrală împreună cu dans, a căror venit să se dea fondului pentru „masa studenților» dela gimnasiul din Brad.

Începutul s'a făcut cu rezultat îmbucurător.
Cu ocaziunea reprezentațiunei teatrale împreunate cu dans, dată de numita junime la 7/19 August a. c. în Brad, a intrat seara la cassă 87 fl. 30 cr. v. a., din care substrăgându-se erogate de 71 fl. 40 cr. v. a., a rezultat un venit neto de 15 fl. 90 cr.

Au suprasolvit domni: G. Părău, direc. gimn. 50 cr., *Aron Feier* 20 cr., *D. Șortan* 80 cr., *Sab. Bogdan* 40 cr., abiturienți: *Banciu* 80 cr., *Indrieș* 60 cr., *Tulbure*, *Toaitu*, *Stoica* și *Potoavă*, câte 30 cr., *Moise Riscuța*, cadet c. II. și I. *Laslo*, st. cl. VI. g., câte 30 cr.

Cu ocaziunea aceasta s'au esmis în afară și 26 colecte, din cari până acum au ajuns la adresa subscrișului 9, și anume:

- a) col. dl *Dr. Zosim Chirtop*, adv., Câmpani; *Dr. Z. Chirtop* 5 fl., *Vasile Chirtop* 1 fl., suma 6 fl.;
- b) col. dl *Mihaiu Palade*, Câmpani: d-na *Sabina Preda* 2 fl., *Andreica* 1 fl., *I. Cristian* 25 cr., *N. N.* 30 cr., *R. R.* 50 cr., *G. Todea* 50 cr., *C. Sturza* 20 cr., *Ionuț* 50 cr., *Vasile Tomuța*, notar și *R. Furduiu*, protop., câte 1 fl., *Iuliu Poruț*, *A. Ivan* și *Mihaiu Palade*, câte 50 cr., suma 8 fl. 50 cr.;
- c) col. dl *Romul Coțoiu*, comerciant *Baia-de-Criș*: *Romul Coțoiu* 5 fl.;
- d) col. dl *Ioan Perian*, preot, *Crisiori*: *Ioan Perian*, preot și *Al. Draia* învăț., câte 1 fl., suma 3 fl.;
- e) col. dl *Nicolau Hențu*, not. Săliște: dl *Nicolau Hențu*, notar 2 fl., dl *Dr. Amos Frâncu* 2 fl., dl *Iordache Roșca* Căpitan, dl *Dumitru Vuleu*, *Ioan Banciu*, *Dumitru Mosora*, *N. Dumitrescu* și *Stef. Cazimir*, câte 1 fl., suma 10 fl.;
- f) col. *Alesandru Găldău*, pedagog. c. II., din *Ponorel*: *Al. D. Găldău* 1 fl., *Nicol. Coroiu*, un preot și *I. Coroiu*, câte 50 cr., *Andrei Pleșa*, *Ioan Dragoiu*, *Dum. Culda* și preotul I. *Gligor*, câte 20 cr., *Georgiu Balea* și *Todor David*, câte 30 cr., suma 3 fl. 90 cr.;
- g) col. dl *Nicolau Cothișel*, primar, *Certege*: dl *Nicolau Cothișel*, primar 5 fl., *Const. Cothișel*, preot 4 fl. și *Iosif Cothișel*, teolog 1 fl., suma 10 fl.;
- h) col. dl *Ioan Inco*, notar, *Voța-de-jos*: dl *Ioan Inco*, notar 2 fl.; *Petru Ciorogar*, *Andris Mateș*, *Bulzan Iuon*, toți primari, *Berkovits Izidor*, *Berkovits Jenő*, *Klein David*, *George Jula* din *Căzânești*, *Grigore Dozsa*, not., *Neuman*, *Darvas Ion*, *Iosif Betea*, *Arseniu Duma*, învățator, *Lunca*, *Halmaj Josef*, *Karl Papp*, șef de gară, *Alesandru Petrescu*, vicenotar, câte 50 cr. și *Petrica Avram* 40 cr., suma 11 fl. 90 cr. v. a.;
- i) col. dl *Ioan Șortan*, teol. abs. din *Sohodol*: *Avram Macaveiu*, *Nicolau Ionuț*, *Aurel Danciu* din *Bucium*, *Dem. Goia*, preot, *Sohodol*, *P. Popovici*, *Abrud*, câte 1 fl., *Nicolau Oneț*, *V. Danciu*, preot, *Nicolau Oniciu*, preot, *Buninginea*, *Vasile Stan*, st. filos., *Geras. Narița*, preot și *Traian Motora*, teol. abs., câte 50 cr., suma 8 fl.;

Starea prezentă a fondului numit face dimpreună cu interesele capitalisate suma totală de 141 fl. 96 cr. v. a.

* Pentru cele cuprinse în rubrica această redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Acest fond, administrat până acum de subscrișul, avându-și statutele lui se va transpune și administra de aci înainte de direcțiunea gimnasiului din Brad.
În numele tinerimei studioase din Zarand și giur esprim mulțumită călduroasă tuturor Românilor de bine, cari n'au pregetat a sprigini și contribui cu obolul lor la această instituțiune mult dorită și adănc simțită și la gimnasiul din Brad și rog onoratul public românesc, să binevoiască de aci înainte a da atențiunea acestei instituțiuni nobile, ca în timpul posibil scurt să se poată pune în activitate. **Vasile Boncu**, profesor.

NB. Rog și cu această ocaziune pe domni, cari au primit liste de colectare, să binevoiască a le trimite în timpul posibil scurt la adresa numitului în listă. — Fiă cu rezultat cât de puțin sau chiar și nimic.

POSTA REDACȚIUNEI.

A. Am primit *Grașanin*, dar' nu știm ce vreați. Scrieți-ne.
Suceava. Nu vă putem ajuta. S'a prezentat deja un proiect de lege despre ștergerea acestui timbru de ziare. Dar' cine știe când va fi lege?

MAI NOU.

Răsboiul.
Știrea din urmă, transmisă de corespondenții prea zeloși, că la *Ladysmith* s'ar fi început lupta decisivă, se rectifică așa, că până acum n'au fost decât mici ciocniri între anteposturi. Buriile tot mai mult se apropie de oraș și-l încunjură de toate părțile. Trupele Burilor se află deja în apropiere de 4 chm. de oraș și Englezii așteaptă atacul în tot momentul.
Din Londra se depeșează că în ministerul de războiu e mare deprimarea, din cauză, că mai toate semințiile *Negrilor* din jurul Transvaalului stau pe partea Burilor. *Negrii*, cari nu s'au alăturat încă la Buri, sânt înclinați a se răscula contra Angliei.

Ordinea publică în Natal și în alte părți e susținută foarte anevoe. În minister se ocupă cu ideea de-a introduce asentarea forțată.
Din *D'Urban* se anunță, că generalul german *Schiel*, căzut în captivitate, va fi transportat în Anglia.
Joubert, comandantul Burilor și-a exprimat condolențele lui *White* din incidentul morței generalului englez *Symons*.

Ultime știri.
Budapesta, 31 Octombrie n. Monarchul a plecat la Viena. Comisiunea financiară a acceptat legea de indemnizare. Studenții universitari, cam la 1500, au ținut ieri-seară întrunire de protestare în contra ordonanței ministrului de războiu, prin care se oprește folosirea cuvântului de „jelen” la controalele militare. Studenții au plecat apoi să manifesteze la clubul liberal și la comanda de corp, dar' poliția li-s'a pus în cale și i'a împedecat în executarea planului. S'au făcut mai multe arestări.
Ladysmith, 31 Octombrie n. Canonada la *Ladysmith* a început. Englezii au 12 mii de combatanți. Perderile de ambe părțile sânt mari. Generalul *White* a atacat astă-noapte pe dusman, respingându-l câteva miluri engleze.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Direcțiunea: **Leo Bauer.**
Mercuri, 1 Noembrie n.
CAVALLERIA RUSTICANA.
Operă în 1 act, de P. Mascagni.
După aceea:
AUF DEM GARNISONSBALL.
Comedie în 1 act, de C. de Zeska.
Începutul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.
La 30 Octombrie n. 1899.
Hotel „Imperatul Romanilor”: *Hubert*, inginer, *Baronessa Tomassics*, privatieră, *Révész*, voluntar, din *Budapesta*; *Fay* din *Budapesta*, *Rossmann* din *Cluj*, oficiali; *Lövy* cu soția, antreprenor din *Brezoiu*; *Roekenbauer*, neguțitor de vin din *Potenstein*; *Voicu*, căpitan din *Viena*; *Salzberger*, *Schuleri*, *Pokorny*, din *Viena*, *Sonfeld*, din *Berlin*, comercianți.
Hotel „Neurührer”: *Serbu*, comerciant din *Săliște*; *Cucu*, preot din *Arpașul-inferior*; *Gergely*, privatier din *Odorheiu-săcuesc*.
Hotel „Meltzer”: *Pindur*, econom din *Cârța*; *Jurati*, jude comunal, *Meed*, notar, din *Cața*; d-na *Wilhelm*, proprietăreasă din *Arad*; *E. Regozzoni*, *A. Regozzoni*, din *Rîu-Vadului* ingineri.
Hotel „Habermanns”: *Fischer* cu familia din *Făgăraș*, *Theil*, din *București*, comercianți.

Bibliografie.

A apărut:

Partea a VI-a din Memoriul lui Iosif Sterca Șuluțiu de Cârpeniș, membru fondator și membru în comitet al Asociației pentru literatura română și cultura poporului român.

„GAZETA TRANSILVANIEI” recensând „Almanachul învățătorului român” pe anul curent aice între altele:

Acest Almanach, tipărit la „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, are un exterior simpatic, hârtie fină și e legat în păreți tari și frumoși de pânză. Cuprinsul este bine întocmit mai ales pentru trebuințele zilnice ale învățătorilor.

Învățătorii noștri și-l pot procura mai ușor dacă la renouirea abonamentului mai adaug suma de 1 fl.

A apărut în tipografia noastră cartea „Principiile politice” (după Dr. Fr. de Holtzendorff) de Teodor V. Păcățian. Formatul 8° mare, cuprinsul 290 pagini, tiparul curat și cetef. Prețul 2 fl.

În cartea aceasta, de netăgăduită valoare literară, sunt tratate cu multă competență următoarele teme din domeniul politice:

Politica e — știință. — Politica e — artă. — Conexiunea științei și a artei de stat în procesul politic. — Raportul dreptului pozitiv cu politica. — Conflictul între manuirea dreptului și a politicii practice. — Raportul între morală și politică. — Scopurile ideale de stat. — Scopurile reale de stat. — Scopul de putere națională al statelor. — Scopul de drept individual în stat. — Scopul social-cultural al statului. — Armonia scopurilor de stat.

O recomandăm cu căldură publicului român, iubitor de literatura științifică, în special însă celor ce, conform poziției lor sociale, sunt chemați să fie conducători politici ai poporului nostru.

De vânzare în librăria institutului nostru.

„Naționalitatea”. Societatea noastră „Tipografia”, a scos într-o elegantă broșură interesantul studiu de Max Nordau despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri limbajul frumos în care „Rosmarin” al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii noștri, căci în „Tribuna” s-a publicat mai întâiu. Vorba era numai ca interesantele observații originale ale genialului autor să nu rămână respirate prin atâția numeri de ziar, ci să fie colectate într-un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat.

„Politica noastră națională”. Sub titlul acesta general a apărut o interesantă broșură ce poartă titlul următor: — Rolul dlui D. A. Sturza în chestiunea națională. Studiu istorico-politic de Teodor Raica, profesor gimnazial. Ploesti, Tipografia „Democratul”, 1899. Format 8° mare, 160 pagini.

Interesantul studiu al zelosului naționalist, dl Raica, e merit pentru lumea politică, din România, dar’ din nenorocire ne privește foarte mult, dacă nu exclusiv și pe noi. E o lectură foarte folositoare, dacă nu necesară, tuturor bărbaiților noștri, cari se interesează de politică. În marea crasă politică națională, care nici astăzi nu s-a sfârșit, dl Raica aruncă prin studiul său o intensă lumină, care va servi multora spre orientare în situația noastră.

Cartea costă 1 leu 25 bani, sau 60 cr. Se poate comanda direct dela autor, ori prin librăria noastră.

La librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

Table with 2 columns: Title and Price. Includes entries like 'Memorial, Arhiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna', 'Doina', 'Critică 1867-1892', etc.

La comanda din afară se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear’ pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price, and Date. Lists various currencies and their exchange rates.

Bursa de Budapesta.

Table with 2 columns: Item and Price. Lists financial data from the Budapest stock exchange.

Bursa de Viena.

Table with 2 columns: Item and Price. Lists financial data from the Vienna stock exchange.

Bursa de București.

Table with 2 columns: Item and Price. Lists financial data from the Bucharest stock exchange.

Pentru redacția și editura responsabil: Andreiu Baftos. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Nr. 2772-1899. [835] 2-3

Publicare de licitare.

Din partea subscrierei antistie comunale se face publicat și cunoscut, că dreptul cu încassatul vămei pentru tirg, ce este proprietatea comunei Câmpești, la 9 Noemvrie a. c. st. n., dimineața la 10 ore, în cancelaria comunală se va da pe calea licitațiunei în arândă pe anii 1900, 1901 și 1902.

Prețul strigărei: 3800 fl., dar’ și dela prețul strigărei în jos se va arênda. Ofertele în scris provăzute cu vadiu de 10% se primesc.

Condițiunile de licitare se pot observa în cancelaria comunală. Câmpești, la 19 Octomvrie 1899. Antistia comunală: Iuliu Christianu, subnot. cerc. Korkés M. György, jude comunal.

Sz. 1112-1899 [336] 2-3

Árverezési hirdetés.

Alulirott közsegelöljárósága ezennel köz-hírre teszi, hogy a Visza patakján levő Kék-kövü Uszteleő vizimalmát az 1899. évi november hó 25-én d. e. 10 órakor a közseg iróddájában megtartandó nyilvános árverezésen, a legtoőbb igéronek az 1900. évi Január hó 1-től kezdődő három egymásután következő esztendőre bérbe adja.

Kikiáltási ár — az eddigi évi haszonbér — vagyis 821 f. A malom a kikiáltási áron alul is bérbe fog adatni. Az árverezési feltételek a hivatalos órák alatt a közsegünk iróddájában bárki által betekintheők.

Hásságon, 1898. évi október hó 23-án. Hadnagy Vilmos, közs. jegyző. Sander Mihály, bíró.

Pășunat de oi.

Pășunatul comunei bisericesti și politice Noul-săsesc, de circa 1000 jugere, se dă în arândă pe timpul până la finea lunii Februarie. Spre acest scop se va va ține în Noul-săsesc licitațiune publică Duminecă, 5 Noemvrie.

[339] 1-3 Presbiteriul ev. în Noul-săsesc.

Cine vrea să câștige 400 mărci (circa 250 florini)

câștig lunar, garantat, cinstit și fără risc poate se câștige, aceia care își trimit adresa și o marcă postală sub V. 21 la Annoncen-Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lindenau. [315] 5-52

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare:

Cea mai nouă Carte de bucate

bucătăriei române, franceze, germane și maghiare cuprinzând rețetele cele mai bune pentru a pregăti în modul cel mai potrivit ori-ce fel de bucate, delicate sau beuturi gustoase.

Se vinde cu preț scăzut (dela 2 fl.) acum numai cu 1 fl. v. a. plus 10 cr. porto (20 cr. recomandată.)

La librăria „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu se vând:

Operele preotului Kneipp: Sfaturi asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile ce trebuiesc dato copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 1 fl. v. a. Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiți. Testamentul meu și Conferențe publice

Prețul 1 fl. 50 cr.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

Advertisement for shoes and boots. Includes images of shoes and text: 'Subscriși imi permit a face on. public cunoscut, că din cauza reducerii depositului de marfă s'au redus în mod însemnat prețul tuturor mărfurilor mele; cine dorește deci să aibă încălțăminte bune și ieftine binevoiască a se aprovisiona din prăvălia mea, asigurându-l despre cel mai real serviciu și cea mai cinstită marfă. Rugând pentru comande numeroase, semnez M. Bachholzky, Sibiu, str. Cispădiei nr. 11 și 24.'

Large lottery advertisement. Title: 'Câștigul principal eventual 500.000 marce. Inștiințare de noroc. Invitare de a lua parte la șansele de câștig ale marelui loterii de bani, garantate de statul Hamburg, în care trebuie să se câștige sigur 11 milioane 349.325 mărci. Cel mai mare câștig e eventual 500.000 mărci. Premiul 300.000 mărci. 26 câștiguri à 10.000 m. 1 câștig à 200.000 » 56 » à 5000 » 2 » à 100.000 » 106 » à 3000 » 1 câștiguri à 75.000 » 206 » à 2000 » 1 câștig à 70.000 » 812 » à 1000 » 1 » à 65.000 » 1518 » à 400 » 1 » à 60.000 » 40 » à 300 » 1 » à 55.000 » 140 » à 200 » 2 câștiguri à 50.000 » 36952 » à 155 » 1 câștig à 40.000 » 9959 » à 134,104,100 » 1 » à 30.000 » 9351 » à 73, 45, 21 » 2 câștiguri à 20.000 » în total 59.180 câștiguri, cari în puține luni vin la sigură sorte în 7 despărțiminte (clase). Câștigul principal al 1-mei clase e 500.000 marce, se urcă în a 2-a clasă la 55.000 m., în a 3-a cl. la 60.000 m., în a 4-a cl. la 65.000 m., în a 5-a cl. la 70.000 m., în a 6-a cl. la 75.000 m., în a 7-a cl. la 200.000 m. și împreună cu premiul de 300.000 m. eventual la 500.000 m. Pentru clasa primă, fixată oficial, costă: losul original întreg numai 3. fl. 50 cr. jumătate numai 1 fl. 75 cr. pătrar » 90 cr. Prețurile pentru clasele următoare, cum și lista esactă a câștigurilor, sunt evidente în planul de sortire, oficial, provăzut cu emblema statului, care plan la dorință îl trimite anticipando gratis și franco. Tuturor participanților la jocul de loterie le trimite, fără specială cerere, îndată după efectuarea sortirei lista oficială a câștigurilor. Plătirea și spedarea sumelor câștigate se face interesatilor direct prin mine, prompt și sub cea mai strictă discrețiune. Comandele rog a se face prin asemnată postală, ori și prin rambursă. Din cauza terminului apropiat al sortirei, comandele să se adreseze neamnat, ori cel mult până în 9 Noemvrie a. c. cu deplină încredere la Samuel Heckscher sen., bancher și zaraf în Hamburg. [325] 8-18

Advertisement for 'TIPOGRAFIA', SOCIETATE PE ACTIUNI, SIBIU. Scierile eminentului și simpaticului poet și prosator Al. Vlăhuță, se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume: „Iubire”, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50 „Dan”, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75 „Dan”, roman, Biblioteca pentru toți, 4 ari. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. „Din goana vieții”, ediția III. (1895) fl. 1.75. „Din goana vieții”, (Biblioteca pentru toți, 3 ari), edit. C. Müller 48 cr. „Icoane sterse”, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr. „Un an de luptă”, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25 „In viltoare”, nuvele, editura Miloșescu 1896 fl. 1.— Comandele să se adreseze: „Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu.